

DRAVALIFE
integrated river management

MALA ČIGRA *(Sternula albifrons)* Ambasador žive Drave

Dragi kajakaši, ribiči i prijatelji moje Drave!

Moje ime je Nika i ja sam mala čigra, najmanja od svih čigri. Nekada smo bili mnogo češći susjadi na vašim prekrasnim rijekama Muri i Dravi. Svake godine u proljeće došli bismo u velikom broju iz Afrike, gdje provodimo zime, do ove nevjerljivatne zelene oaze zvane „Europska Amazona“. Ovdje na prekrasnim i izoliranim šljunčanim i pješčanim sprudovima provodimo proljeće i ljeto te šrimo svoje obitelji osiguravajući tako opstanak naše vrste.

Sve se to promijenilo tijekom posljednjih nekoliko desetljeća. Jednom smo bili velika obitelj ptica, ali sada su kontinentalne populacije male čigre desetkovane. Danas tek nekoliko rijeka u Europi možemo nazvati našim domom. Na rijeci Dravi u Hrvatskoj u prosjeku su prisutna **samo 4 para**. Zašto smo na rubu izumiranja? Postoje mnogi razlozi, ali glavni je uništavanje naših prirodnih rijeka zbog izgradnje hidroelektrana, regulacije rijeka i vađenja šljunka, što je dovelo do gubitka šljunčanih i pješčanih sprudova koji su naše glavno stanište. Sada su mali dijelovi rijeke Drave naš jedini dom. Ovdje još uvijek možemo naći mjesta za podizanje mladih na rijetkim šljunčanim i pješčanim sprudovima. U plitkim vodama, uvalama i rukavcima možemo naći dovoljno ribe da se prehranimo.

Kad smo čuli da će projekt DRAVA LIFE vratiti i stvoriti nove šljunčane i pješčane sprudove i rukavce, moji prijatelji i ja bili smo jako uzbudjeni. Napokon ćemo dobiti više prostora za nove obitelji. A našem opstanku možete pomoći i tako da ne hodate po šljunčanim i pješčanim sprudovima tijekom sezone našeg gniježđenja i tako ne smetate našim pticima u gnijezdima. To će nam omogućiti povećanje populacije i osigurati da opet postanemo česti susjadi na Dravi uživajući u međusobnom društvu.

S poštovanjem,

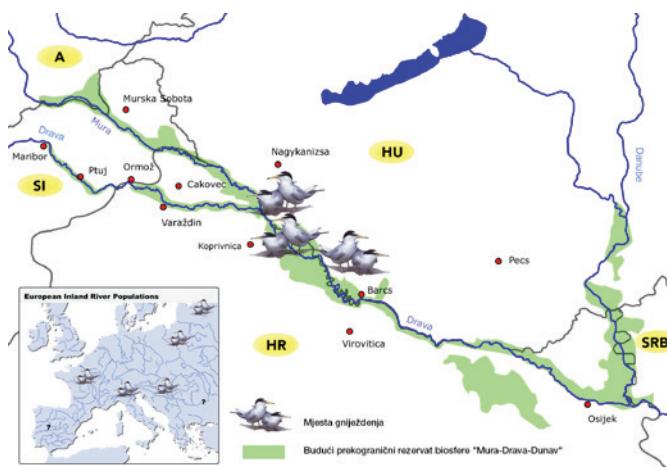
Nika
Mala čigra

IZGLED I PONAŠANJE

Mala čigra (*Sternula albifrons*) je ptica u srodstvu s galebovima. Njeno tijelo je vitko s uskim krilima i viljuškastim repom te je u **potpunosti prilagođena lovnu na ribe** u rijekama i morima. Obično ima bijelo čelo, žuti kljun i narančaste noge. Njena duga i uska krila su siva, s bijelom donjom stranom. Ptići su sivi, smeđi i žuti te **savršeno prilagođeni gniježđenju na staništima šljunčanih i pješčanih otoka te sprudova i otoka bez vegetacije**. Mala čigra je društvena ptica koja migrira u malim jatima, obično u obiteljskim skupinama.

MALA ČIGRA U BROJEVIMA

Veličina:
20-28cm

Težina:
50g Životna dob:
8 (najviše zabilježeno 23 godine i 11 mjeseci)

HRANA
uglavnom ribe,
ali i rakov, kukci i
mekušci
Širina krila:
47cm

RAZMNOŽAVANJE
ženka leže 2-3 jaja, ptiči
se izlegu u 21-24 dana

Procjena populacija u Hrvatskoj:
4 para u prosjeku na
rječi Dravi
16-20 parova na
rječi Savi¹
25-60 parova u
Hrvatskoj²

¹ Radović, D., Tuttiš, V. (2013): Mala čigra *Sterna albifrons*. U: Tuttiš, V., Kralj, J., Radović, D., Ćiković, D., Barišić, S. (ur.): Crvena knjiga ptica Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb: 169-171.

² Europski crveni popis ptica, BirdLife International (2015)

STANIŠTE I PRIJETNJE

Tek je nekoliko europskih rijeka prikladno za stanište male čigre (npr. Loire u Francuskoj, Visla u Poljskoj, Po u Italiji, Sava i Drava u Hrvatskoj), dok veće populacije žive duž

obala Europe. Neka od posljednjih staništa možemo naći na 50 km dugom dijelu slobodnog toka rijeke Drave u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Riječna staništa male čigre, šljunčani i pješčani sprudovi duž rijeke Drave u Hrvatskoj, ugrožena su zbog regulacije rijeke, vađenja šljunka i pijeska te izgradnje hidroelektrana. Opstanak male čigre ugrožava i ljudsko ometanje posljednjih gnjezdilišta na šljunčanim i pješčanim sprudovima.

Prisutnost male čigre indikator je dinamičnih dijelova riječnog toka s pješčanim i šljunčanim sprudovima, strmim obalama i rukavcima koji su također dom i drugim ugroženim vrstama riječnih ptica koje ovise o dinamičnim staništima poput:

Obične čigre (*Sterna hirundo*)

Male prutke (*Actitis hypoleucus*)

Kulika sljepčića (*Charadrius dubius*)

Bregunice (*Riparia riparia*)

Vodomara (*Alcedo atthis*)

Pčelarice (*Merops apiaster*)

RJEŠENJA

Uz očuvanje posljednjih gnijezdećih parova male čigre potrebno je i obnoviti dinamiku rijeke i dopustiti rijeci Dravi da stvara nove šljunčane i pješčane sprudove te spriječiti uznemiravanje ptica tijekom sezone gniažđenja na rijeci Dravi. Upravo je to glavni cilj projekta DRAVA LIFE.

KAKO MOŽETE POMOĆI?

Nemojte hodati po šljunčanim i pješčanim sprudovima tokom sezone gniažđenja, od sredine travnja do kraja srpnja!

Ivica Sabolić, predsjednik Zajednice športsko ribolovnih klubova Koprivnica:

"Zaštita male čigre, koja je ambasador zdrave i očuvane rijeke, iznimno nam je važna, kao odgovornim ribičima koji poštuju prirodu oko sebe kada su na rijeci Dravi. Kako bi očuvali ovu malu populaciju na Dravi zabranili smo ribolov s otoka i sprudova na dijelu Drave i molimo ribiče da se drže pravila, prate naše informacije te ne uznemiravaju ptice, posebice tijekom sezone parenja i gniažđenja."

Zlatko Moškon, tajnik Drava dokumentacijskog centra:

"Mi kajakaši uživamo u netaknutoj Dravi i njenim divljim životinjama koje će tu preživjeti jedino ako svi mi damo svoj doprinos. Kako bismo zaštitili staništa male čigre, pozivamo sve kajakaše, kanuiste i turiste da se ne zaustavljaju i ne hodaju po šljunčanim i pješčanim sprudovima rijeke Drave, osobito tijekom sezone gniažđenja."

Pravna zaštita

Mala čigra je strogo zaštićena vrsta sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13) i Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13 i 73/16). Uvrštena je u popis Crvene knjige ugroženih ptica Hrvatske. Međunarodno je zaštićena u okviru EU Direktive o pticama (Dodatak I), mreže Natura 2000 područja, te Bernskom i Bonskom konvencijom. Stoga je zabranjeno:

- namjerno je hvatati ili ubijati,
- namjerno je uznemiravati, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mlađih i migracije,
- namjerno uništavati ili uzimati jaja,
- namjerno uništiti, oštetiti ili uklanjati njena gnijezda,
- oštetiti ili uništiti područja njenog razmnožavanja ili odmaranja.

Temeljem Pravilnika o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama (NN 84/96 i 79/02), novčana kazna za ubijanje male čigre iznosi 10.800 HRK.

DRAVALIFE
integrated river management

www.drava-life.hr

Projekt „DRAVA LIFE – Integrirano upravljanje rijeckama“ sufinanciran je od strane LIFE programa Europske unije: LIFE14NAT/HR/000115-DRAVA LIFE.

Rad WWF-a u projektu DRAVA LIFE sufinanciraju i podržavaju austrijsko Federalno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva, okoliša i vodnog gospodarstva te Fundacija Coca-Cola.

KONTAKT:

info@drava-life.hr, www.drava-life.hr

PARTNERI & SUFINANCIJERI:

IMPRINT:

Tekst: Bojan Stojanović i Branka Španiček (WWF Adria), Arno Mohl i Tanja Nikowitz (WWF Austria). Dizajn: CTTE. Lektoriranje: Petra Boić Petrač. Fotografije: Goran Šafarek, Arno Mohl, Roberto Sauli. Producija: WWF Austria, Ottakringerstraße 114-116, 1160 Vienna, Lipanj 2017. godine, 2000 kopija

MALA ČIGRA

(*Sternula albifrons*)

Red: Charadriiformes - šljukarice

Porodica: Laridae - galebovi i čigre

Kategorija ugroženosti u Hrvatskoj:

ugrožena populacija (EN)

Trendovi populacije: u opadanju

Procjena populacije u Hrvatskoj:

4 para u prosjeku na rijeci Dravi

16-20 parova na rijeci Savi

25-60 parova u Hrvatskoj

